

Po pošti prejemam:

za	
celo leto naprej 26 K — h	
pol leta " 13 " — "	
četrt " 6 " 50 "	
mesec " 2 " 20 "	

V upravnistvu prejemam:

za	
celo leto naprej 20 K — h	
pol leta " 10 " — "	
četrt " 5 " 50 "	
mesec " 1 " 70 "	

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravništvo v
Kato. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 27.

V Ljubljani, v soboto 3. februarja 1900.

Letnik XXVIII.

Za katoliško idejo.

V jedni najbolj slovečih ameriških revij »Atlantic Monthly« je objavil odlični protestantski učenjak H. B. Sedgwick znamenit članek: »The United States and Rome« (Združene države in Rim), v katerem poslavlja bližajočo se zvezo demokracije s katoliško cerkvijo. Zveza mej starim in novim svetom se vedno bolj vtrjuje in ona sila, ki je v tem najbolj odločevalna, je papeštvo, je cerkev rimska. S temeljito vednostjo in s treznim oziranjem na dejanske razmere nasteva pisatelj rastoče spajanje mej katoličanstvom in mej mlado kipečo demokracijo ameriško. On je prepričan, da bo ta zveza rasla in dobila pomen, čegar važnost in značaj je sedaj skoro še nemogoče presojevati. Kakor učenjaki angleški pisatelj, slavno znan po knjigi: Ali je življenje vredno, da se živi? pripisuje cerkvi za bodočnost prvenstvo na vednostnem, na socialnem in političnem polju, tako smatra dr. Sedgwick katolicizem kot jedino vero, ki je zmožna voditi narode, vzlasti združene države.

Amerikani so realisti. Prognoze za njih opazovanja jim ne narekuje slep sentimentalizem, ne kaka abstraktna teorija, ne kaka simpatija srca ali duha, marveč je to dejanska, živa realnost, to so praktične in jasne usluge, katere daje katolicizem ameriški vzbudenosti. Socialno in narodno transcendentalnost cerkve pisatelj kaže na polji dejstev in vspehov.

Dočim so se skazale druge krščanske cerkve nezmožne, da bi postale temelj jednosti ameriški, izvršila je katoliška cerkev to narodno čudo. Ona je bila skupna zibelka, kjer so se združili Irci, Nemci, Poljaki, Italijani, Čehi, Belgijci, Slovenci, Angleži v celotno skupino, solidno in simetrično ameriško. Delo dovršeno po škofih pričetkom srednjega veka, ta čudežna jednost, katere veličino in izredno blagodejnost so splošno proslavljali vsi zgodovinarji, ponavlja se sedaj v duši novega sveta. — Dostavljamo, pravi pisatelj, da je božja moč podpirala cerkev ob njenem zoru, in mi smo mnenja, da ista skrivnostna moč podpira

cerkev tudi v naših dneh ter jo bo v bodočnosti vodila do zmaga.

Ta sodba je izrednega pomena, ker ž njo se protestantski zastopnik vede klanja modrosti Leva XIII. Pred kakimi devetimi leti so namreč Nemci zahtevali od Rima, da naj se ustanove v Ameriki narodne cerkve. Škof Ireland je spoznal v tem ozbiljno nevarnost. V ime življenjskih koristij vere je vodil napade naperjene proti tej sredobežni akciji. Spor je bil kritičen, pa Leon XIII. je sledeč načela in navado cerkve obsodil partikularizem in označil vero kot moč narodnega združevanja.

Ta značaj ima cerkev, ker je vseobšna. »Rimska cerkev, nadaljuje pisatelj, je bila vedno mejnarodna ter se dejanski razširja mej vsemi narodi od Norveškega do Sicilije in od Kanade do Patagonije. Njeni oznanovaleci so nasejani povsod po svetu in povsod darujejo svoje duše in prelivajo svojo kri. Njena univerzalnost, to je njena moč. Angleška priznava kraljico kot najvišjo avtoriteto anglikanske cerkve. Rusija ima carja za svojega cerkvenega poglavarja. Cerkev rimska pa v svojem kraljestvu ne pozna ne političnih, ne naravnih mej. Jedina ona je bila zmožna zahodu dati ideal cerkve, ki objema vse človeštvo. To je prvi vzrok njene privlačne sile, in v naši dobi, ko padajo zdovi, ki so narode ločili, se bodo blagodejni nasledki te vseobčnosti kazali še veliko jasneje in vspešneje. Amerikani ne morejo vpogniti svojih kolen pred kakim angleškim kraljem, ne se ponižati pred kakim carom, storili pa bodo oboje pred visokim svečnikom človeštva.

ato pa izginjajo predsodki, drugoverci nasprotju, to je znamenje, da se vra.

Ideja, »jedinjenja, nadaljuje pisatelj, pravi pot proti Rimu. Velika cerkev rada odpre vrata vsem, ki se vračajo k njej, ona ne zgreši nikdar svojega pota, ne zaide nikdar v kako via media. Demokracija ameriška in cerkev rimska bota v soglasju opravljali svoje sile in se spojevali. Dogodki sami pripravljajo to soglasje. Mej njima ne bo ne zavisti, ne nasprotujočega si tekmo-

vanja. Mi nimamo nobenega »narodnega »Credo«, da bi ga morali v nasprotje staviti katoliškim verskim načelom. Rim nima nobenih trgovskih namenov, ki bi našim nasprotovali.

Nadalje slika pisatelj, kako se pripravila to bližanje cerkva. Te čutijo in umevajo, da se odvarja boj proti brezverstvu, zlobi in proti pohlepu in nadvladi surovosti.

V drugem delu pripisuje pisatelj katoliški cerkvi nalog, zboljšati razmere delavskih stanov. To je njena posebno važna naloga. Bogastvo bo raslo in delavski stanovi bodo zahtevali lepše življenje v imenu jed nakopavnosti in pravičnosti. Cerkev pa naj posreduje v blagor ubogih, slabih in tlačanih.

Toda to ni vse. Obzorje pisateljevo sega veliko dalje. Poglavitni vzroki nesoglasja, pravi, ne bodo vsi zadevali ob narodna vprašanja. Mejnarni problemi se bodo reševali po razsodništvu. Ta naloga pripada rimski cerkvi kot vseobšni cerkvi.

Dovolj! Treba bi bilo prevesti ves članek, ki dviga duha, ki pomlaja in s tolažilom napaja srce. Jasni se vsepovsod, to je razvidno iz teh duhovitih izvajanj protestantskega pisatelja. Ako učen protestant stavi take nade katoliški cerkvi, kaj naj storimo mi katoličani? Ali se nam ne bo na novo vzbudila naša cerkev s tako odločevalno nalogo v bodočnosti.

Narodni »Credo« ne pride nikdar v nasprotje z načeli katoliške cerkve, matere in voditeljice vseh narodov. Teh načel smo se vsikdar držali in ta nepristranska sodba iz ust protestanta jih nam krepko potrjuje. Prava narodna, prava socialna politika zajema svojo moč in pogoje za vspehe iz vrelca katoliških idej! — Bodimo vsi teh idej verni glasilci!

Po volitvi na Goriškem.

Za seboj imamo viharo volitev drž. poslanca, piše »Primorski list«, katera je ne koliko osvetlila našo politično organizacijo. Do spomladi prošlega leta je veljala naša politična organizacija za posebno trdno.

Veljala je za tako v očeh naših voditeljev in ljudstva. Voditelji so z nekim pomilovanjem gledali na druge slovenske dežele, zlasti na Kranjsko, kjer ni bilo »narodnega vodstva«, a tudi ljudstvo je bilo po »Soči« prepričano, da boljše politike na svetu ni, ko je goriška. Kdor je bil za en las drugačnega mnenja, ni smel v slovensko družbo, ker bi tam naletel na gotov prepir. Smelo se je reči vedno le: »živio«, ali pa tiho, tiho molčati, da se ni dobilo po prstih v glasilu poslancev.

Prisel je prepir. Ljudstvo je mahoma izgubilo zaupanje v našo politično organizacijo, poslanci sami pa so v novem glasilu odločno uzdržavali svojo veljavo in kratko zanikali, da bi bila na Goriškem kaka druga stranka, ko stranka »Sloga«, ker »Sočina« stranka da je le — na papirju. V to črno temo je posvetil volivni dan 29. jan. t. l. Jasno je zdaj, da je stala vsa naša politična organizacija na jako slabih nogah, ker je v dobrih šestih mesecih propala.

Dne 29. m. m. je namreč »Sočina« stranka premagala staro »Slogo« z vsemi voditelji vred in le pomoč čisto samostojnih mož je rešila »Slogo« popolnega poraza, pomoč zlasti tistih mož, katere je »Slogina« glasilo tako hudo napadalo. Številke govornikov dovelj jasno, dokazov ni treba. Iz tega pa tudi sledi, da je nemogoče, da bi se »Sloga« še nadalje uzdrževala, ako se ne preosnuje in uvrsti z novimi cilji in močmi.

Naj si nikdo ne obeta, da bo »Sloga« rešil, ako ji pridobi še to ali ono osebo, ako morebiti potegne v nje tiskarno naš list, ako uniči tega ali onega nasprotnika itd.

To so malenkostni računi, to je politika za silo, ne po poklicu. To politiko mora »Sloga« popolnoma popustiti, ker delj časa, ko ostane vodnica osebnih prepričanj, manjši bo nje upliv. Pametni ljudje se osebnih prepričanj na ulici izogibljuje in naj »ima prav« kedorkoli izmed prepričljivcev. Preprič mora »Sloga« torej prepustiti osebam, ki naj ga ženo, če hočejo, skozi vse instance do najvišjega sodišča na Franc Jožefovi zemlji!

Naši politični organizaciji je pred vsem treba novih idej, novih načrtov. Naša orga-

LISTEK.

Dopis z dežele.

Prav po načinu »Slovenskega Naroda« preteklega tedna.

Naše svetinje, novodobne šole, hočejo nas oropati klerikalci. Kaj pa tem mračnjakom mari, kar mi oznanjamo z učnih stolic, na katere so nas poklicali? Tako spoštuje klerikalna svojat državne temeljne zakone, kojih eden pravi: »Veda in nje uk sta prosta.«

Toda, kaj je tem ljudem veda, kaj prostost? Ni še temu mesec dni, ko je v prvem razredu tukajšnje ljudske šole rekel učenec tega razreda, šestleten, obče čislani mož iz dobre, prosto misleče rodbine, dotičnemu klerikalnemu katehetu: »Prokl... i... r!« To je samo javen izraz političnega prepričanja, to pa temelji v vednostnem naziranju naše dobe. Vednostni članki in listki o verskih rečeh, kojih posebno veliko priobčuje Vaš prepotrebni list, utemeljujejo znanstveno tako naziranje. Naznanjam Vam pri tej priliki, da Vam v kratkem dopošlje ugleden tukajšen občan našega prepričanja,

ramo, temeljito zgodovinsko razpravo pod naslovom: »Vpliv konsumnih društev na špansko inkvizicijo« To bo vreden drug ostalim enakim razpravam Vašega lista. Toda nazaj k najnovejšemu mučeniku naše ideje. Ta prepričani pristaš naše stranke izgovoril je besede, ki so se že nešteto krat tiskale, ki sploh veljajo kot znak gotovega političnega prepričanja, in bi se morale kot take spoštovati. Toda kaj je storil katehet, duhoven katoliške cerkve? Dal je temu odličnemu pristašu naše stranke z ravnilom, koje je ravno držal v roki, po hrbtu in ga vrhu tega še pridržal pol ure v šoli, ali, kakor pravi ljudstvo, zaprl ga je. To so olitanci! S polenom gredo nad ljudstvo, javno pobijajo moč nasprotnega jim prepričanja! Brez družabnih manir so, ker sicer bi v ljubljanski »Zvezdi« s pestmi šli nad politične nasprotnike, kar je edino pravo. Tako pa kar doma s polenom napadajo. Razun tega pa še omejujejo z zaporom osebno prostost, dasi je to po zakonu strogo zabranjeno. Ali oblastva vsega tega ne vidijo? V naši krčmi smo vsi enega mišljenja, da za ta hudodelstva gre temu gospodu najmanjše dosmrtna ječa. Konstatovati pa mo-

je grozno in nečuveno! Kanonike inštalira v Ljubljani, za pristaše naše stranke, in naj se jim godi od klerikalcev še taka krivica, se pa ne meni. Vsa višja duhovščina je sokriva teh hudodelstev.

Nikakor nismo sovražniki posamičnih duhovnikov. Za dokaz naj navedem le en sam slučaj. V bližini nekje živi star, že osemdesetleten duhoven v pokoju. Mož je popolnoma gluhi, tako, da ne more spovedovati, od starosti in bolezni pa je tako potrt, da iz postelje ne more. Ta nam nič neče. Spovedovati, ali sicer duhovnih opravil izvrševati ne more, in tako ga pustimo v miru. Mi torej nismo tisti, ki bi kalili mir, kajti so tudi duhovni, katere pustimo pri miru, če nas ne dražijo.

Sploh se mi ne zaletavamo v nikogar, ki nas ne izziva. Ako nas pa kdo izziva, potem ga pa primemo brezobzirno, pa bodi duhoven ali pa učitelj.

Tak mož, ki nas izziva neprestano, je mlad učitelj, čigar ime in stanovanjske je višji šolski oblasti, ako bi vender že hotela najstrožje kaznovati tega izzivača, v uredništvu na razpolago. Stori pa je ta mož v svojem življenju sledeča izzivajoča grozodejstva, katere naznanjamo svetu, da vidi-

kako delajo klerikalci. Prvič udeležil se je duhovnih vaj. Toda to mu še ni bilo dosti klerikalizma, in torej je šel in dal se je v cerkvi od duhovna po cerkvenem obredu poročiti. Vsemu temu izzivajočemu klerikalnem delovanju pa je postavil krono na glavo s tretjim činom, kajti povabil je na svatovski obed — župnika in kaplana!

Pero se ustavlja in neče zapisati vseh teh klerikalnih grozodejstev, ali javnosti smo dolžni pokazati, kakšni so ti naši klerikalci. Svet naj jih spozna, sodi naj jih po njihovem delovanju, ker potem jih mora obsoditi. Kaj so glede važnosti vsi drugi svetovni dogodki proti zgoraj popisanim klerikalnim hudobijam. Zatorej imam že pripravljene in Vam kmalu dopošljam o istih klerikalnih hudodelstvih še tri članke, pet dopisov in deset domačih vestí.*

Take reči se morajo pribiti, ker vse drugo je proti njim malenkost. Le vedno duševno obzorje bralcev razširjati, to je hvalevredna deviza Vašemu listu, ki ga zelo čisla

Vaš
dopisnik z dežele.

* Predaji našega lista so vedno odprti takim velevažnim in obče koristnim razpravam.
Uredništvo »Slov. Naroda«

nizacijo je treba osnovati na krščanski za-vesti, katero je naš slovenski narod ohranil vkljub občni neveri našega časa. Krščanski nauki morajo biti vogelni, nepremakljivi kamen. Na tej podlagi je edino mogoča složna slovenska politika in torej tudi uspešna politika. Brez odločno izraženih krščanskih načel pa nastane: ali boj dveh načelno različnih strank, kakor na Kranjskem, ali pa boj divjih osebnih razporov — za veljavo! Skušnja nas to uči in sicer žalostna skušnja.

Nikar se pa ne strašimo očitania, da smo klerikalci. Beseda ni konj in nas ne bo ubila. Pokažimo v dejanju, da imamo čiste namene, da imamo le narodovo srečo pred očmi, da nam ni za stanovske koristi in za osebno veljavo, in prepričani smo, da bo ono očitanie klerikalizma kmalu izgubilo svojo moč pri ljudstvu in pri izobraženih.

Sila pa je sedaj vže velika, ker ako bomo še nekoliko odlagali, nam bodo nasprotniki potegnili za seboj vso mladino, katere ne moremo drugače pridobiti, ko z gorečnostjo za krščanska in socialna načela.

Upamo, da si ne bo nikdo zavezoval oči, da bi ne videl, kar je sedaj po volivni vojski vsem očito. Upamo, da bodo vsi sprevideli, da je sedanje stališče v bodočnosti nemogoče. Ako bi pa naši politiki vendar le, kakor za veljavo, hoteli krmariti s starim, trhlím krmilom po razburkanem morju domače politike, bo treba, da pripravimo novo ladijo z novim krmilom, na katero rešimo vse, ki se nočejo potopiti — za veljavo!

Shod obrtnikov.

»Konservativno obrtno društvo« ima za-slugo, da je spravilo ljubljanske obrtnike do živahnejšega gibanja. Društveni shodi so vedno številneje obiskani. Včeraj so obrtniki popolnoma napolnili salon Hafnerjeve restavracije. V obrtniško sredo sta prišla državna poslanca dr. Krek in Vencajz. Odbor je prabil tudi drž. posl. Kušarja, katerega pa ni bilo.

O gradnji knezoškofovih zavodov je na shodu poročal g. Kregar. Obrtniški deputaciji je škof obljubil, da odda delo posameznim strokam, ne pa skupnemu podjetniku, ker ve, kako taki podjetniki pritiskajo malo obrtništvo.

Naznanil je, da je drž. in dež. poslanec Povše obljubil, da bode na enem prihodnjih zborovanj govoril o penzijskem fondu obrtnikov na podlagi svojihkušenj in dela v ta namen v dež. odboru.

Drž. poslanec Vencajz je povdarjal potrebo, da pride poslanec mej ljudstvo, ker tvori središče mej državljani in vlado. Vnemal je obrtnike k združevanju, ker le združeni se bodo mogli uspešno postaviti proti kapitalizmu, ter je z navdušenimi besedami govoril za vseslovenski obrtni shod, da kot nemški in češki obrtniki v državi tudi slovenski obrtniki stopijo na dan z določnim obrtnim programom.

Drž. poslanec dr. Krek je pojašnjeval spremembe obrtnega reda. Kritikoval je se-

daje vodstvo obrtnih zadev po politični gosposki. Po Körberjevem razglasu naj si ta gospoda trikrat na dan vest izpraša. Uradnik naj bi pomagal in ne čakal, da se išče njegove pomoči. Obrtniki naj imajo obrtno sodnost v svojih rokah. Omenjal je dotične resolucije dež. posl. Kalana v kranjskem dež. zboru. Da je v kancelijah toliko brezbriznosti za obrtne zahteve, je vzrok ta, da se juristine uče dovolj obrtniških zakonov. — Treba je premembo učnega reda na univerzah in ločitev obrtnih uradov od drugih uradov. Obrtni uradi naj bodo v zvezi z izkušenimi obrtniki in tehnikami. V postavi naj se določi, katere obrti se rokodelsko izvršujejo. V te obrti naj se po novem obrtnem redu prištejeta tudi trgovec in gostilničar. Tako bodeta konkurenco ta dva stanova sama omejila, ker bodeta morala dati izkaz sposobnosti. Fabrikantje, ki izvršujejo kako rokodelsko obrt, se bodo morali izkazati, da so se obrti izučili. Trgovec ne sme trgovati z izdelki, ki se izvršujejo rokodelski, pač pa smejo to zadrage. Tudi popravljalna dela rokodelskih strok smejo izvrševati samo rokodelci. Trgovec ne sme trgovati z izdelki, katerih proizvodnja je oddeljeno rokodelcem. Branjevstvo in sejmarstvo je izključeno iz rokodelstva. Semnarjem se dovoli samo jeden »štant«. Drž., dež. in občinski uradniki, redovniki ne smejo izvrševati obrti. Noben ne sme izvrševati več obrti skupaj. Sedaj seosebno stavbeniki oškodujejo obrtnike, ker stavbeniki prevzemo vsa dela raznih hiš. Zadrugniki ene obrti naj o svojih točkah samostojno sklepajo in o njihovih sklepih se mora obrtna gosposka v osmih dneh izjaviti. Predsednik zadruge imej pravico odreči podpis učnega spričevala ali delavske knjižice, ako ni bilo nobenega učnega oziroma pomočniškega razmerja mej dotičnikom in mojstrom. Zadrage se morajo zaslišati, predno se obrt oddaja. Stavbinski mojstri ne smejo imeti pomočnikov drugih obrti. O tem, kaj spada v kako obrt, se morajo ozirati gosposke na izreke dotičnih zadrug. Izvrševati se sme samo tisto obrt, ki je v rokodelskem dovoljenju, in samo tista dela, za katera je izprašan. Konkurenca se bode samo omejila, ako se da več pravic zadrugam. Sprememba obrtnega reda je odločno proti takozvanim »Sitzgesellom«. V firmi ne sme biti nič, kar ni resničnega, ter mora firma obsegati imena vseh družabnikov. Poslanec je nadalje pojasnil spremembe o krošnjarijih, ki so seosebna nadloga z ogerske strani ter pohvalno omenjal socialno delujočega mestnega policijskega svetnika gospoda Podgorška, ki je za Ljubljano l. 1898. izposloval krošnjarsko prepoved. Omenjal pa je, da mora vsaka sprememba krošnjarskega patenta varovati pravice Ribničanom in Kočevcem.

V debato so posegli gg. Tuma, Franchetti, Kunc, Kovič, Šturm. Poslanec dr. Krek je dajal potrebna pojasnila. G. Kunc je bil zato, da se namestu vseslovenskega obrtnega shoda vrši le shod kranjskih obrtnikov. Poslanec dr. Krek je srečno pobil ta separatistični predlog ter se je z veliko po-

hvalo sprejela misel v vseslovenskem obrtnem shodu.

Obrtniki so vstrajali do konca ter so se poslancema s krepkimi »Živijo«-klici zahvalili za zanimiva izvajanja. Ostale točke dnevnega reda, v prvi vrsti točka »Prisilna delavnica in obrtniki«, se rešijo na prihodnjem shodu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. februarja.

O *spravnih pogajanjih* so se minuli četrtek na posebnem shodu posvetovali moravsko-češki državni in deželni poslanci. Navzočih je bilo trideset poslancev, mej njimi tudi poslanec Stojan, in sklenili so jednako tovarišem iz Češke, da se udeležijo pravne konference po svojih zastopnikih. Delegati za moravske Čehe so odbrani: dr. Stranský, dr. Zacek, dr. Parek, baron Pražak, dr. Koudela in Swozil. Vsi izvoljeni pripadajo moravskemu permanentnemu pravnemu odseku. — Nemško-kršč. socialni posl. Opitz se je tudi odzval povabilu načelnika posl. Funke, mej tem ko Schönererjanska klika še ni imenovala zastopnika in ga bržkone tudi ne bo.

Dopolnilne volitve za dunajski mestni odbor se vrše koncem prihodnjega meseca, toda že sedaj so razne stranke marljivo na delu. Najbolj glasni so seveda židovski liberalci, katerim se godi baje že sedaj grozna krivica. Mestni magistrat sostavlja namreč imenik volilnih upravičencev, pri tem pa v smislu volilnega reda iz leta 1896. ne upošteva onih, ki plačujejo samo osebno dohodarino. Liberalcem kajpada to ni všeč in storili so že vse možne korake, da bi odpravili ta nedostatek. Interpalacije in deputacije so na dnevnem redu in tako sta se odb. Vogler in Nechansky podala tudi k namestniku grofu Kielmanseggju, ki pa je povedal, da ne more ničesar ukreniti v tem oziru, akoravno bi po njegovem mnenju pristojalo volilno pravo tudi te vrste davkoplačevalcem. Kršč. socialna večina v mestnem zboru se pa kljub temu ne uda. Gotovo ima zato svoje gotove razloge in brezdvomno igra tuvažno ulogo nepotrjeni načrt novega volilnega reda. — Tudi nemški nacionalci niso več zadovoljni z dosedanjimi zavezniki, »zagrizenimi klerikalci.« Pri prihodnjih volitvah bodo postavili lastne kandidate in ne marajo skleniti kompromisa. Morda pa le ne bo tako hudo.

Premogarski štrajk v severnem delu Češke in Moravske še vedno ni poravnal. Razmerje mej stavkajočimi delavci je ostalo še povsem nespremenjeno. Še vedno praznuje nad 70.000 premogarjev. V zadnjem času so se jim pridružili tudi nekateri premogarji v pruskih podjetjih. Pomanjkanje premoga je postalo v zadnjih dneh izredno občutno, v mnogih podjetjih se je moralo delo do cela ustaviti ali vsaj omejiti. Vse zahteva nagle rešitvespora mej delavci in delodajalci, a poslednji ne marajo prav ničesar čuti o delavskih upravičenih zahtevah. Splošno se sodi, da poprej ne bo miru, dokler vlada energično ne poseže v kapitalistiško gnjezdo in ako ne pojde drugače, sekvstruje posamne premogovnike ter ustreže

upravičenim delavskim zahtevam. Tak korak je svetoval vladi v zadnji seji praški mestni svet, a tudi drugi faktorji so uvideli, da je mogoča rešitev le tem potom. Pomisliti namreč treba, kolika krivica se godi delavcem in da pomeni za Avstrijo vsak teden štrajka 2½ milijona met. stotov primanjkljaja na premogu.

V *angleškem parlamentu* je bilo v drugi četrtkovi seji zopet precej živahno. Na dnevnem redu je bilo najprej nebroj interpalacij. Zanimiveja mej njimi je ona Irea Mac Neilla, kaj namerava vlada ukreniti v zadevi zarote Rhodessa in Jamesona proti Transvalcem in zakaj sta oproščena. Govornik vpraša, kaj stori vlada, ako se Chamberlaina javno dolži osebne nepoštenosti in javne laži. Nato vprašanje je Balfour kratko odgovoril: Vlada ne namerava ničesar storiti. — Temu podoben odgovor je dal državni podtajnik Wyndham, ko ga je nekdo prijel radi zelo pomanjkljivih informacij o Burih. — Izustil je namreč tele besede: Saj Buri nimajo regularne armade. Ravno ta junak na govorniškem odru je potem kvasil o izredni moči angleške armade, »ki bo v malo tednih brez 4. in 8. divizije stela v Južni Afriki skupno 180.000 mož, mej temi 37.800 konjikov, in 452 topov«. Seveda bo zahtevala vlada še nadaljnjih velikih žrtev. Za njim je spustila vlada v boj proti predlogu glede graje nekega Greya, Roseberyjevega bivšega drž. podtajnika, ki je čvkeal o pravični, vsiljeni vojski ter o vztrajnem bojevanju, dokler ne zavihra v Johannesburgu in Pretoriji angleška zastava. Ta izjava se je zdela celo Balfouru nekoliko preneumna in zato je vzkliknil mej govorom: Ako je to politika opozicije, nimam prav nič proti temu. — Kakor iz tega kratkega posnetka razvidno, je marsikateri vladni govornik v četrtek dobro poskrbel za zabavo.

Kitajski ekscesar, katerega je cesarica-vdova odstavila s koncem minulega tedna in o katerem se je uradno razglaselo, da je umorjen, je baje še sedaj mej živimi in tudi oblasti, kolikor mu je je pač prepustila prava vladarica, baje še ni dal iz rok. Princ-prestolonaslednik je, kakor pravijo, še le določen, a še ni nastopil vlade. Sploh se gotovi krogi še vedno nadjajo, da bo vladal solnčno kraljestvo dosedanji vladar, ker se je kar petdeset Kitajcev obrnilo do vladarice z ugovorom, v katerem zahtevajo, naj se popravi storjena krivica. Med podpisanimi je tudi brzojavni ravnatelj v Shanghaiju. Sedaj pravijo, da bodo prvi trije podpisanci morali v državne ječe v Peking. Na Kitajskem se gode res čudne reči, in prav nič se ni čuditi, ako Evropa dela načrt, kako spraviti s površja sedanje kitajsko cesarstvo.

Dopisi.

Iz turjaške občine. Na dopis v »Slovencu« z dné 30. jan. t. l. št. 24. pod naslovom »Kje so sedaj častni občani« bode sledeče pojasnilo:

Svoj čas je občinski odbor turjaški res imenoval častne občane gg. Šušlaja, dr. Thomana in Zupančiča, iz med katerih je pa prenovljeni odbor izključil samo dr. Thomana. Ostala dva pa boječ se, da nju ne zadene enaka usoda, sta prostovoljno poslala diplomi nazaj s pristavkom, da se odpovesta častnim občanom. Tako smo imeli vrnjene vse tri diplome na veliko veselje nekaterih odbornikov; dočim so nekateri delali grozno kisle obraze. Jeli tačasni obč. odbor postopal pravilno, ko je izključil dr. Thomana, o tem tukaj ne govorimo, le toliko pristavljamo, da je bil sklep obč. odbora razglašen v »Sl. Narodu« in je taisti v svoji hudomušnosti pristavil, da je obč. odbor ravnal prav, in je to dr. Thomanu prav iz srca privoščil. Tudi o tem, če imajo ti gg. kake zasluge za tukajšno občino, ne bomo danes govorili, ampak govoriti hočemo le o tem, kako samovoljno postopa v naši občini g. Schauta. Ko je namreč preteklo soboto, to je 27. januarja razpuščeni obč. odbor oddajal občinsko premoženje g. Schautu, se je ta pri tej priliki izjavil, da če ravno je svoj čas obč. odbor izključil enega častnega občana, druga dva sta se pa prostovoljno odpovedala, imajo vendar iste pravice kakor prej — ker se ni takrat postavno ravnalo in ker jih ne moremo dolžiti, jih bo pridržala vsižka občina.

Šest dni v Italiji.

Spisal Martinkov.
(Dalje.)

Da si popravim svoj okus, napotim se kmalu popoldne čez kanal v akademijo »di belle arti«. Da, to je razstava! Ne bom je pozabil nikdar. Obilno je bilo zadostilo tu za-me za dopoludansko skaženo očesno in dušno hrano. O ti umetniki Ticijan, Bellini, Paolo Veronese, Tiepolo, Carpaccio in kdo bi vas vse naštel, vaši umotvori silijo človeškega duha na kviško in dajejo duši užitek, katerega dekadentje ne poznajo in ga morejo še manj drugim nuditi. Vse raznovrstne osebe v vaših neumrljivih umotvorih so zdrave, polne življenja, brez nameravane lascivnosti. Res je, da tudi tu ni zastopan sam idealizem, toda kdo ga pa tudi izključno zahteva.

Dokler bo stal svet, hodila bo prava umetnost med dvema skrajnima mejnikoma, katerih ne sme prekoračiti, in to sta idealizem in realizem. V tej dobi pomika se v obližje prvega, v onej v obližje drugega mejnika; a dokler ostane v teh mejah, je še zmiraj prava umetnost. Prav tak idealizem, ki se kaže v umotvorih, ki jih umetniki imenovanih in neimenovanih umetnikov. Prav pripravi so ondi izpostavljeni naslonjači, da si človek nekoliko odpočije, deloma tudi v duhu ponovi in bolj gotovo vtisne v spomin to in ono, kar je videl. Preveč bi bilo zahtevati od mene, da se spustim v podrobnosti in tu razobesim in pripovedujem, kar sem videl. Dovolj bodi, če rečem: Kdor ima kaj smisla in čuta za lepo umetnost, naj pride le-sem, naj gleda in uživa duševno. Po nekaterih sobanah gledal sem tudi razne kopiste in kopistinje, ki delajo posnetke umotvorov deloma za študijo, deloma za kruh, v zadnjem slučaju raznim ilustriranim listom. Nekateri posnetki so bili prav dobri. Pri nekem sem opazil, da je ravnokar izgotovil tak posnetek po Tintoretovi sliki, pa samo z rujavo barvo v njenih nijancah (braun in braun). Na ta jednobarveni posnetek pridejo še le barve, katere kaže original. Nekateri umetniki so namreč te misli, da so nekdanji benečanski umetniki tudi tako prvotno izgotavljali svoje umotvore. Zelo so me zanimalo v posebni sobani pod steklom razstavljene risarije in skice največjih mojstrov, kakor so Mihaelangelo, Leonardo da Vinci, Rafael, Pietro Perugino in drugi. Pri

izgotovljenih umotvorih včasih ne moremo razumeti posameznosti in ne natanko spoznati genija in ideje umetnikove. V taci podrobnostih pa gledamo, kako, s kakimi pripomočki se bori umetnik, da najde na-aposled dostojno obliko svoji ideji. Tu v teh studijah in skicah opazuje pa človek spretnost umetnikove roke. Nobena poteza ni zastoj in brez smotra, vsaka podrobnost kaže umetnika.

Kako prav je imel ranjki profesor Globočnik, ki me je podučeval v risanju, ko je pravil nekoč, da so napravili razstavo, v kateri bi dobil premijo oni umetnik s takim delom, ki ne bo kazalo sledu umetniške roke. Pa kaj pravite, sklenil je Globočnik, ali je kdo umetnikov dobil razpisano darilo? Nikdo! Kajti umetnik ne more skriti svojega od Boga podarjenega daru, ko bi ga tudi hotel. In pa res, to se kaže tudi pri teh risarijah. Nekateri od teh tu razstavljenih so na prvi pogled take, da bi ne verjel, da prihajajo od umetniške roke, kakor nekatere karikature Leonarda da Vinci. A če jih človek opazuje natančneje, pokaže se mu kmalu nedosežna spretnost roke, ki jih je delala.

(Dalje prih.)

za kar je določil tri može, da gredo in po nudijo tem častnim občanom diplome in častno občanstvo nazaj. Tej izjavi so trije znani Schautovi somišljeniki burno pritjevali, dočim je podpisani z mirno besedo svetoval, da naj se s tem počaka do izvolitve novih odborov. G. Schauta pa ni hotel o tem nič slišati in začel kazati svojo moč in oblast, kakor da sme sedaj delati kakor hoče. Po tej izjavi mu nismo hoteli več mirno svetovati, ampak odločno ugovarjati in smo mu povedali marsikatero resnično. Da hoče Schauta imeti na vsak način častne občane v Turjaku, je vzrok ta, ker bi brez teh ne imel večine v I razredu in bi tako prišel v odbor, kateri izmed njegovih neprijateljev. Dopisnik v „Slovenca“ tudi pravi, da so se diplome osnažile in poslale se častnim občanom, kar pa ni res, ker diplome je prejšnji župan — kakor sam pravi, sežgal. Da se odvrne vsak sum na kako nedolžno osebo, kakor se je to storilo za dopis »Kje so sedaj častni občani« se pisec teh vrstic podpisuje s polnim imenom. O resničnosti tega spisa ni treba dvomiti, ker je bil dopisnik pri vsem pričujoč. Alojzij Vdovič.

Tedenski koledar.

Nedelja, 4. febr.: 5. po razglasenju Gospodovem. Andrej Kor. šk.; e an.: Pri- lika o dobrem semenu. Mat. 13. — Pone- deljek, 5. febr.: Agata d. m. — Torek, 6. febr.: Tit šk., Doroteja d. m. — Sreda, 7. febr.: Romuald sp. — Četrtek, 8. febr.: Janez Mat sp. — Petek, 9. febr.: Ciril Aleks., Polona d. m. — Sobota, 10. febr.: Školastika d. — Solnce izide 10. febr. ob 7. uri 15 min., zaide pa ob 5. uri 14 min. — Luninspremin: Prvi kra- jec 6. febr. ob 5. uri 21 min. zvečer. — Musica sacra v nedeljo 4. febr.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša »Salve Regina« zl. G. Ed. Stehle, graduale koralno, ofertorij U. Kornmüller. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Cecilijino mašo v C-dur zl. Fr. Schöpf, graduale »Ecce Sacerdos« zl. Ant. Foerster, ofertorij »Juveni David« zl. J. B. Tresch.

Romanje v Rim.

Cujejo se želje, da bi mnogi verniki ljubljanske škofije koj po veliki noči radi v Rim šli, da vstrežejo želji sv. Očeta, ter dobe odpustke in milosti sv. leta. Ako se oglasi precejšnje število, skušalo se bo pripraviti romanje konec aprila ali v prvi polovici maja. — Pot od Cormonsa skozi Loreto in Asisi v Rim pa nazaj stane za III. red 32 kron, stanovanje in hrana v Rimu po 5 kron na dan, fiaker za štiri osebe po 1½ K za uro, zraven bi prišla še vožnja od doma do Cormonsa na goriški meji in hrana zunaj Rima. Moglo bi se toraj v III. razredu shajati s 140 do 160 K. V II. razredu stane ista vožnja po že- leznici 60 K, stanovanje 7 K. — Kdor hoče v Rim, naj se do 10., ali vsaj do 15. februarja oglasi pri svojem gospodu župniku, ti pa naj do 15., ali vsaj do 20. februarja število romarjev za III., II. ali I. razred točno sporoče uredništvu „Slo- venca“. To je zadnji čas za prijavo, ker se mora potem vse potrebno za železnične vlake, za stanovanje in za sprejem pri sv. Očetu urediti. Ako se romarjev oglasi, vsaj 400 in ti mnogi želeli, naj se desetkratno obisko- vanje cerkva, torej tudi desetdnevno bivanje v Rimu skrči na pet dni, skušal bo p. t. škof to olajšavo od sv. Stolice izposlovati.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. februarja.

Pristopajte k družbi sv. Mohorja! Ta mesec je zadnji za pobiranje udnine za Mohorjevo družbo, zato opozarjamo svoje rojake, naj se pravočasno in v obilnem številu vpišejo tudi letos v družbo, ki je sreča in ponos naroda slovenskega.

V stalen pokoj vstopi župnik v Zaspu g. Fr. Jerab po 42letnem vzglednem služ-

Doba steklih liberalcev. Bolj v živo ni mogel dr. Krek zadeti podobe »Narodo- viha« liberalcev, kakor s tem, da jih je ime- noval stekle. Nečuvno je res, kar dr. Tav- čar-Malovrh počenjata po »Narodu«. To je liberalna inkvizicija, liberalen terorizem, ka- koršnemu je zastoj iskati vrstnika po svetu. S kolom po vsem in po vsakem, kdor se ne ukloni Tavčar-Malovrhovi komandi. V prvi vrsti vsa teža tega liberalnega bata pada na nas, kar nas pa seveda prav nič ne vznemirja, ker bi nas bilo groza, ko bi nas kdaj Malovrh hvalil. Pri drugih listih se vidi, da Tavčarju ta terorizem vsepa. Tako celjska »Domovina« iz strahu pred »Narodom« ne obsodi zveze Tavčar Mravlagove tako očitno in določno, kakor zasluži. Tudi tržaška »Edi- nost« najbrže iz istega vzroka tega najno- vejšega škandala niti z besedo ni omenila. Omenila je pa vprašanja o samoslovenskih napisih, in to popolnoma objektivno. V drugi številki je »Edinost« stvar še v prilog dr. Tavčarja popravljala. To slabost je opazil dr. Tavčar in padel v »Narodu« s kolom po »Edinosti«. Glasilo slovenske inteligencije psuje »Edinost« kot »farovski kuharico«, »staro devico«, ki ima »škrbaste zobe«, »kle- rikano mamco«, ki je bila nekaj časa za- dovoljna »s plitvim kofetom, ki ga vsaki dan skuha tržaškim rodoljubom«, ki je na svoj »kljukasti nos« obesila »gorostasno buda- lost«, ki bi je najstarejši osle ne povohalo, v Trstu pri »Edinosti« pa jo s slastjo po- hrustajo. — Namen tem »Narodove« inteli- gencije vrednim psovkam je, zastrašiti »Edi- nost«, da molči o Tavčarjevi zvezi z nemško- nacionalnim Mravlagom na Štajerskem ter da ji sploh zamaši usta o razmerah na Kranj- skem. — Mi ne bomo dajali »Edinosti« no- benih svetov, ker jih od nas ne mara, ven- dar pa smo mnjenja da bi bila dolžnost vsega poštenega slovenskega časopisja, z vsimi silami upreti se Tavčar-Malovrhovemu časnikaškemu terorizmu ter jima pokazati, da ima tudi časnikarska surovost svoje meje!

Grof Alfred Coronini izjavlja v zad- nji »Gorici«, da vsprejme zopet mandat v državni zbor, in se zahvaljuje svojim vo- livcem.

Promocija V ponedeljek, 5. febr. bo na graškem vseučilišču promoviran g. Ivan Oražen doktorjem vsega zdravilstva.

Tiskarska pomota V »Slovenca« 30. januarja t. l. je stalo v poročilu o letnem običnem zboru slov. izobraževalnega in za- bavnega društva »Naprej« v Gradcu, da je društvu pristopilo 205 rednih udov. Število vstopivših rednih udov znaša v isini 105.

Imenovan je provizorični učitelj na ptujski gimnaziji, g. Jos. Wester rednim učiteljem na novomeški gimnaziji.

V Krškem je bil v četrtek zopet žu- panom izvoljen g. dr. T. Romih.

Štajerske novice. Okrožnim zdrav- nikom v Velenju je imenovan rojak dr. V. Kac. — Na Veterniku v kozjanskem okraju, kjer ni nobenega Nemca, županstvo še vedno nemško uraduje. To je sramota za slovensko občino. — Iz Celja se poroča: Slovenski kmetje hodijo v Celje ter ogledujejo blago v izložbi slovanskega trgovca. Ko pa vidi komi bližnje nemške trgovine, hitro pristopi in na vse mogoče načine vabi kupce v nem- sko trgovino. A slovenski kmetje so veči- noma že toliko premeteni, da ne nosijo svojih grošev nemškim nasprotnikom. — Kozjanski šolski svet je sedaj v slovenskih rokah. Tudi občinski urad je dobil slovensko - nemški urad, kar seveda jako grize nemškutarje. — Slovenjegraško učiteljsko društvo se je na zadnjem shodu soglasno izreklo za pro- gram krščansko mislečih učiteljev ter ob- soja postopanje jungovcev. — Drugo leto bode v Gradcu deželna razstava. Gospoda v Gradcu pa v pripravljalni odbor ni pre- vzela nobenega Slovenca. In vendar bodo morali troške plačevati tudi Slovenci! — V Laškem trgu je prazno mesto sod. pristava. Pravijo, da hočejo to mesto oddati nekemu nemškemu avskultantu.

Razno iz Celja. Gonjo proti kon- zumnim društvom je prevzel po inštrukci- jah svojega kranjskega sodruga tu na Štajer- skem dr. Mravlag. On išče in poižveduje pri trdkah, o katerih ve, da dajejo blago kon-

žuje. Mislimo, da se bodo nade tega jedno- možnega slovenozorca popolnoma izjalovile, ker kolikor nam je znano, so vsa društva precej na trdnih nogah. Značilno pa je, kdo je prvi dal priliko dr. Mravlagu izkazati se — konzumista: čifutska tvrdka Weiss et Dreykurs. Kjer bosta zopet ta dva prepeli- čarja ponujala svoje razglednice — venž njima. — Četrtek je bilo pri okrožnem sodišču več obravnav kot posledic češkega obiska. Pri tem je bilo zopet jako značilno, da so bili vsi obtoženi Slovenci oproščeni in Nemci zopet obsojeni. Seveda je bil na 10 dnevni zapor obsojeni Zelič — le uboga žrtva huj- skanja, ki je vse sam priznal, le tega ne, kdo ga je podkupil, da je kamenje metal. — Občudovali smo pri obravnavi, ko je bil hišnik v »Narodnem domu« Karlovšek opro- ščen natvezenege mu hudodelstva upora proti varnostnim organom, bujno fantazijo Fürst- bauerjevega »jogra« Kunsta, ki je bil že ope- tovano obsojen zaradi nepostavnega surovega ravnanja proti Slovincem v službi. Mož se je s svojimi neosnovanimi obdolžitvami v če- trtek zopet opek. — Precej predrzna — da ne rabimo drugega izraza — je bila trditve državnega pravdnika, proti Slo- venki I. I., obtoženi zaradi hudodelstva obre- kovanja, da je bila od Slovencev nastavljena kot špijon. Precej mu je začel ves nemški avditorij pritrdjevati in sekundirati, tako da je moral celo nemški predsednik Wurmser za- hteati miru. Hudodelstvo je započela ta reva s tem, da je po pravici izpovedala pri so- dišču, da je mestni pisar in muzikant Fran- gott se dejanski vdeleževal napadov proti Slovincem. Seveda je bila oproščena obtožbe. Pravica tudi v Celju prodira!

Gospodarska zveza in trgovski stan. Složno sodelovanje pošte- nega domačega trgovca in zadruga — to je program »Gospodarske zveze«. Za- drugi, kar je zadruga — trgovcu kar njemu gre! V prvi štv. našega lista smo bili razvili nekatere misli v tem pogledu. Zatrjujemo lahko, da »Gospodarska zveza« odločno v onem zmislu nastopa. Ona je jedina moč, ki je v stanu ta program izvesti — kajti ona uživa zaupanje zadrug. Stvar trgovskega stanu je, da se je isto tako z zaupanjem oklene. Sloga mej trgovstvom in zadrugami pa ni jedina programna točka »Zveze« v pri- log trgovskemu stanu. »Gospodarska zveza« nudi tudi posameznemu trgovcu, ki postane nje član, važne druge ugodnosti. Najvaž- nejša teh ugodnosti je gotovo, da posreduje »Gospodarska zveza« promet mej trgovci- člani — »Zvezinimi trgovci« — in trgov. Nabavo in dobavo hoče »Zveza« regulirati. Največje važnosti je posredovanje naba ve za srednjega in manjšega trgovca po deželi. Kako nabavlja le-ta dandanes svoje blago? Ker zamore le v manjših količinah kupov- ati, ne more zajemati iz prvega vira. Na- vadno kupuje iz druge, tretje ali četrte roke. V ceni, katero on plača, mora že dvema, trem ali štirim plačati dobiček in zdaj naj še sam z dobičkom prodaja! Če se mu pa tudi posreči, priti do prvega vira, koliko bremen in neprilik ima še trpeti, katerih veliki trgovec nima! Za manjšo količino mora plačati primeroma veliko večjo voznino. Nasproti brezvestnostim liferanta pri dobavi blaga je brez orožja. Brezvestnemu liferantu je baš manjši trgovec hvaležen objekt za iz- koriščanje. Pošlje mu slabše blago, večjo količino nego naročeno, preslepi ga z raz- nimi »usansami« itd. Manjši trgovec se ne more spuščati v pravde — tudi je pogosto premalo vešč, kako se mu je v sličnih slu- čajih pravilno obnašati, da si osigura zmago v preteči pravdi. Tako pride, da v veliki večini takih slučajev mali trgovec raje od- neha, nego da bi se spuščal v pravdo — in tako je oškodovan za zdatne odstotke. Na- loga »Gospodarske zveze« bode takim nepri- likam za svoje člane odpomoči. Ona lahko za zvezine trgovce naroča blago na de- belo iz prvega vira. Tako osigura tudi manjšim in najmanjšim zvezinim trgovcem, da dobivajo blago iz prvega vira tudi v manjših količinah in s tistimi ugodnostmi, katere podaje sicer le nabavljanje v velikih količinah, n. pr. po vagonih. Pri tem bode »Zveza« svojim udom-trgovcem gotovo tudi po možnosti dala primeren blagovni

pod mnogo ugodnejšimi pogoji nego doslej do svoje zaloge — s čimer ne bode ustre- ženo le njemu, temuč tudi njegovim odjemal- cem, toraj na deželi v prvi vrsti kmetu. — Trgovec, ki pristopi »Gospodarski zvezi«, nazivlje se v tem razmerju »Zvezin trgo- vec«. Zvezin trgovec najde v vsem oziru v »Gospodarski zvezi« trdno zaslonbo. Zve- zino glasilo »Narodni gospodar« do- biva brezplačno. Pogoji pristopa so sledeči: Vsak trgovec, ki želi pristopiti, mora založiti najmanje jeden trgovski delež v znesku 20 K., razun tega mora plačati pri vstopu 1 K. pristopnine in pa letnino v znesku 2 K., skupaj toraj 23 K. Ta znesek pošlje po poštni položnici ali nakaznici »Go- spodarski zvezi«, s pristavkom, da pristopi kot trgovski član. Vse drugo izve potem ne- posredno od gospodarske zveze. Druga leta ima potem plačati le po 2 K. letnine in sicer vsako leto najpozneje do 31. januarja. Če izstopi iz društva, dobi delež po 20 K. nazaj. Bremena so toraj malenko- stna — pravice in ugodnosti pa velike; to premore le velesila: združenje. — V združenju stanov leži nepremagljiva moč!

Iz Reke. Ko so pred več leti romali v Pešto — in to mimo kastavskih sokolov — ker ni bilo še maž. železnice — Kastavci so jih tedaj po zaslugi pozdravili z besedo in dejanjem, tedaj so podtaknili Hrvati neki navadni koračnici te besede: »Kad ja pro- sloga ljeta va Pešte sam bil, si va Pešte sam bil — svake sorti bonboni sam jel, si bon- boni sem jel, — al sada, oj, oj, oj, slana riba i palenta sve to je dobro«. Danes bi pa rekli: »al sada — batine«. — Navada je v Reki, da se o mesopustnem času zvečer po mestu sprehajajo šeme v raznih oblikah. Nekemu, ali neki pade na um, da se ošemi z mažarskimi narodnimi barvami. Ali kakšna razlika mej nekdanj in zdaj. Nekdaj bili so Rečani tako zavzeti za te barve — a zdaj — napali so šemo — ker so jih barve močno v oči bodle. Mažari so bili pa že pripravljeni z ostrimi palicami na to — in počeli so se pošteno kresati — tako da je nekaj hudo ranjenih v bolnišnici. Zdi se, kakor da bi bilo vse to nalašč prirejeno — da se najde vzrokov Rečane še bolj pritisniti. K temu bi moglo pomoči še to, da so se začele zadnje čase tatvine zelo množiti, po mestu in zunaj mesta, a policija ne more zasačiti teh uzmo- vičev. Nekdaj so Rečani z obema rokama sprejeli Mažare, popuščali jim v mnogem in še podpirali so jih pri vpeljavanju ogerskih zakonov; mesto je imelo nekdanj pravico samo imenovati profesorje na gimnaziji, ali da so si prihranili borih 8000 na leto, po- klonili so tudi to pravo svojim prijateljem — a danes ali jutra zgubijo morebiti še po- licijo. Tako torej — nekdanj bonboni — zdaj batine. In pri vsem tem nočejo ti irreden- toviski zagrizenci spoznati, kaj da bi bilo dobro za njih, sprijazniti se s Hrvati, raje vpijejo: »eviva Fiume italiana«. Slepci, ki ne opazijo, da se Italija ne poteguje za Reko, pač pa za Trst in Istro. Zdi se, kakor da bi obstajal mej Mažari in Italijani tajni kom- promis; Mažarom naj ostane reka in okolica, v državi naj se vpliva na to, da se širi irre- dentizem po Primorskem. Vsaj za neodre- šeno Reko ne čita se mnogo po ital. časo- pisih, pač pa se vpije po neodrešenem Trstu, Gorici in Tridentu. In slepi Rečani tega nočejo gorizmeti!

Lisica ujeta je bila danes jutraj v trnovskem župnišču. Videti je, da je udo- mačena, ker ima gredenico okrog vratu. Pravi lastnik naj se blagovoli kmalu oglasiti.

Okrađeni prostovoljec. Jednoletnemu prostovoljcu Samcu je bilo včeraj iz vojaš- nice 27. pešpolka ukradena suknja, tobač- nica in rokoviči. Povrh je tat vzel še čez 100 gld. denarja.

Pogrešajo že od oktobra meseca 16 letnega Gregorja Ošabna, roj. v Grahovem pri Cirknici. Zadnji čas je delal pri svojem bratu v Skupljah pri Starem trgu.

Gosp. dr. V. Gregorič nam sporoča, da je on naprosil dr. I. Tavčarja, naj pre- vzame predsedstvo, ker naj se predsedstvo vsako leto menja in pa pod pogojem, da dr. Gregorič dela v odboru, kakor je do- sedaj delal.

Prešerna hočelo odkopati. Prešer

»Zvona«, da se Prešernov grob izkoplje, da se po Prešernovi glavi posname voščeno masko. Tudi telesna dolgotrajnost bi se po »Zvonovem« mnenju o tej priliki dala konstatirati. Ubogi Prešeren, ki še po smrti nima miru!

Kratko pa dobro. Friderik Viljem III., prastari oče nemškega cesarja, ni bil prijatelj gostih besed in je govoril le v posameznih besedah. Nekoč se je zdravil v čeških Toplicah ter zvedel, da je ondi ogerski magnat, ki tudi ne ljubi mnogo besed. Kralj izrazi željo, da bi ga rad poznal. Ko se snideta, bil je mej njima nastopni razgovor: »Kopati?« — »Piti!« — »Vojak?« — »Magnat!« — »Tako.« — »Polica?« — »Kralj!« — »Čestitam.«

Sejmi po Slovenskem od 5. do 10. februarija. Na Kranjskem: 5. v Novem mestu, Borovnici, 6. v Metliki; 7. v Gor. Logatcu in Krškem; 8. v Ljubljani, v Črnomlju in Št. Jerneju; 9. v Boštanju, Grahovem, Zagorju za Savo in v Mengšu. — Na sloven. Štajerskem: 5. pri sv. Petru; 6. v Celju in Gor. Gradu; 9. v Pilšanu; 10. v Št. Juriju ob j. žel.

Društva.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico v Smihelu, priredil dne 4. februarija t. l. ob 3 uri v veliki dvorani g. Plešivčnika (Šercerja) v Smihelu nad Pliberkom svoj občni zbor in veseli se sledečim vsposredom: 1. »Hej Slovenci!« Poljska narodna. (Moški zbor.) — 2. Pozdrav gostov. — 3. »V mraku« (Mešan zbor.) — 4. Govor: Šolsko vprašanje na slovenskem Koroškem. — 5. »Pravica se je izkazala«, burka s petjem v dveh dejanjih, spisal dr. J. Krek. Osebe: Kruljač, berač: Nace Uranšek; Ferjan, krčmar: Lovro Humer; Peter in Pavel, dijaka: Jakej Šumah in Karol Gril; France in Janez, rokodelska pomočnika: Lorenc Kušej in Janez Uranšek; Abraham in Izak, žida krošnjarja: Peter Mory in France Tomc. — 6. »Zvonikarjeva«, A. Foerster. (Mešan zbor, šesteroglasno.) — 7. Volitev novega odbora. — 8. »Triglav« Josip Fleišman. (Mešan zbor, šesteroglasno.) — Prosta zabava, poje »Korotane«. — Prosto voljni darovi v prid Ciril-Metodovi družbi se hvaležno sprejmejo. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. — K obilnej udeležbi uljudno vabi odbor.

(Podružnica slovenskega planinskega društva) se je ustanovila dne 18. januarja t. l. v Borljah v Ziljski dolini. Vsi 16, ki so bili na shodu pričujoči in ki morebiti že prej niso bili zraven, pristopili so kot udje k slovenskemu planinskemu društvu ter so na to izvolili za načelnika te podružnice gospoda deželnega poslanca Fr. Grafenauerja, za namestnika pa J. Milonika, p. d. Korena iz Zahomca. Tajnik je g. Al. Knatelec, odbornika gg. Mat. Kues in Josip Svaton. Za sedež podružnice izbrali so daleč okrog znano slovensko vas Bistrice ob Zilji; ime ji je »Ziljska dolina«. Upamo, da bo nova podružnica polagoma vzrasla v mogočno društvo, ki bode slovenske naše kraje in planine obvarovalo nadaljnega potujčevanja.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 3. febr. Minister Körber in Böhm-Bawerk sta se včeraj vrnila iz Budimpešte.

Dunaj, 3. febr. Levčarski člani pravne komisije se snidejo jutri v posvet. Čuje se, da dobe liberalni veleposestniki tri mandate, ker se Schönererjanci pogajanj ne udeležijo.

Praga, 3. febr. Radikalna stranka je sklenila, da se ne vdeležijo spravnih pogajanj. V mladočeškem klubu je velika opozicija proti vdeležbi pri spravnih konferenci, seja mladočeških zapornikov se nadaljuje.

Brno, 3. febr. Katoliško - narodna stranka je sklenila vdeležiti se spravnih pogajanj, vendar zahteva, da se dobi poročilo tudi za Šlezijo in za Jugoslovane.

Carjigrad, 3. febr. Na poštne vlaku se je včeraj tu prišlo na sled veliki tatvini. Našli so odprta denarna pisma brez vsebine.

London, 3. febr. S posojilom, katero je zagotovila Rusija Perziji, je dobila Rusija veliko pravice, mej drugim tudi dovoljenje, da sme s svojo armado

Washington, 3. febr. V zbornici poslancev se je s plošnim odobranjem vsprejel poziv, naj Zvezne države posredovalno posežejo v južno-afriško vojsko. Naglašalo se je, da noben pameten človek ne more misliti, da je nastop Transvalcev krivičen.

Vojska v Južni Afriki.

Po Londonu se je v četrtek popoldne širila vest, da je general Buller kar na treh mestih prekorajil Tugelo in da je burskega generala Jouberta pri Ladysmithu ubila angleška granata. Kajpada se je takoj pokazalo, da so to le pobožne želje generala Bullerja, ki jih pa kljub temu ni izrazil ne ustno in ne pismeno, marveč temelji prvi del le na njegovi znani izjavi v armadnem povelju, drugi pa na dejstvu, da se je general Joubert podal iz svojega glavnega tabora nadzorovat ostalo armado.

Sploh se londonski krogi pečajo tudi z drugim delom znanega povelja in tdiijo, da je Buller govoril le o tem, kar bi se bilo zgodilo, ko bi bil Spionkop kot ključ Ladysmitha v angleških rokah. Tako bo pa, pravijo, minulo še več tednov, predno se bo Buller sploh mogel vspešno gibati.

Bruselj, 3. februarija. Buri so poslali na jug oranjske države veliko armado, katera ima namen, zabraniti vhod Angležev v Oranje-državo. Vse vesti o smrti Joubertovi so neosnovane.

Petrograd, 3. febr. Ruski konzul v Pretoriji naznanja, da je došel oddelek ruskega rudečega križa in ga je vsprejel predsednik Krüger.

London, 3. febr. General Roberts zahteva, da se mu pošlje 90.000 mož v pomoč. Vojni urad je odgovoril, da vstreže njegovi želji ter v ta namen hoče nabrati 40.000 mož od milice in 50.000 prostovoljcev.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni, prev. I. B.—č.

(Dalje.)

„Imate gotovo kak dober namen. Dober namen“, godrnja stari, naprej mej zobmi, namenivši se s patrom dalje. „Dobra dela so povsod mogoča.“ Skozi dve ali tri temne sobe prideta do vrat obednice, kjer se začuje zmešan ropot vilic, nožev, vrčev, krožnikov in nad vse kričanje različnih neharmoničnih glasov, ki skušajo drug drugega prevpiti. Menih se hoče umakniti nazaj, ter se pred durmi dogovarja s slugo, da bi počakal v kakem kotu, dokler bi bil obed končan. Kar se odpró vrata. Neki grof Attilio, ki je sedel nasproti vrat (bil je stričnik don Rodriga in smo ga uže omenili, čeprav ne z imenom), zagleda obrto glavo in meniško haljo in opazivši skromno nakano menihovo, zavpije: „Ej! ej! ne uide te nam ne, častiti oče! Naprej! naprej!“ Don Rodrigo sicer ni mogel uganiti, kaj pomenja ta obisk, a ga je vendar obšla neka temna slutnja in on patra ne bi bil povabil. Ker pa je nepredvidni Attilio preveč glasno zaklical, tudi njemu ni kazalo potuhniti se. Zato reče: „Le sém, oče, le sém!“ Oče Cristoforo se približa, pokloni se don Rodrigu ter odzdravi omizju na obeh straneh.

Navadno (ne vedno) si predstavljamo poštenjaka ob strani hudobneževi z vznešeno glavo, jasnim pogledom, privzdignjenimi prsmi in razvezanim jezikom. Da pa odgovarja domišljiji tudi istina, zato je treba mnogo okoliščin, ki zadenejo le redkokrat skupaj. Radi tega se ne čudimo, da je stal oče Cristoforo z mirno vestjo, trdno preverjen o pravičnosti zadeve, radi katere je prišel, boječ se ob enem in pomilujoč don Rodriga nekako bojazljivo in spoštljivo pred njim. Ta don Rodrigo, ki je ondi predsedoval omizju v svoji hiši, v svojem kraljestvu, obdan od prijateljev, od znakov svoje moči, je gledal vsako prošnjo, kaj, še le svét, kaj, še le svarilo ali celó očitanje. Na njegovi desni je sedel grof Attilio, njegov stričnik, ki ga je, kar moramo povedati, podpiral v samopaštvu in razuzdanosti. Prišel je iz Milana, da bi na letovišči preživel z njim nekaj dnij. Na levi in na drugi strani mize je sedel z veliko spoštljivostjo, pa vendar nekako samo-

tisti, ki bi bil moral po postavi pripomoči do pravice našemu Renzu Tramaglinu in kaznovati don Rodriga po gori navedenih predpisih. Nasproti sodniku pa je sedel z najpristnejšim in najprisrčnejšim spoštovanjem naš doktor Azzecca-Garbugli v črnem plašču in bolj rudečega nosu kakor po navadi. Naposled sta bila med povabljeni še dva neznatna gosta, o katerih naš vir ne pové družega, kakor da sta samo jedla, kimala z glavo, ter se smejala in potrjevala vse, kar je rekel kak gost, ako mu ni nikdo oporekal.

„Daj stolec patru!“ reče don Rodrigo. Sluga postreže s stolom, na katerega se vsede oče Cristoforo, opravičujoč se gospodaru, da je prišel o takó neprilicnem času. „Rad bi govoril z vami na samem o neki važni zadevi“, dostavi z bolj potihim glasom don Rodrigu na ušesa.

„Dobro, dobro, pogovoriva se kasneje“, odgovori le-ta. „Mej tem pa prinesite patru pijačo!“

Menih se hoče braniti; toda don Rodrigo zavpije s povzdignjenim glasom sredi hrupa, ki se je zopet pričel: „Tega mi pa vender ne bodete storili, za vraga! Od moje hiše ne sme iti noben kapucin, predno ni pokusil mojega vina: tako gotovo, kakor je ne sme ostaviti noben predrzen upnik, predno ni občutil palice iz mojih gozdov!“

Te besede so vzbudile občen smeh ter prekinile vprašanje, katero so gostje ravno razvneto prereševali. Sluga prinese na skodelici čašo vina, ter visok, kelihu podoben kozarec in ga postavi pred patra. Ta se neče ustavljati tako krepkemu povabilu moža, čegar naklonjenost si je hotel po vsakej ceni pridobiti, natoči si in jame počasi srkati vino.

„Tassova avtoriteta ne podpira vaše trditve, spoštovani gospod sodnik; celó nasprotuje ji“, začne zopet rjuti grof Attilio. „Kajti ta izobraženi mož, ta veliki mož, ki je znal na prste naštet vse viteške pravila, je odpravil poslanca Argantejevega k pobožnemu Buglionu prosit dovoljenja, predno bi pozval na boj kristijanske viteze...“

„Toda to je samo pretirano“, odgovarja sodnik z nič manjšim rjoventjem, „to je samo pesniško opisovanje; kajti poslanec je že sam na sebi, po mejnarodnem pravu, jure gentium nedotakljiv; sicer nam pa ni treba iti takó daleč, ker imamo tudi pregovor: „sél, ne trpi kazni“. In pregovori, dragi moj, so modrost človeškega rodu. Ker pa poslanec ni dejal ničesar v svojem imenu, temveč pokazal samó pisan poziv...“

„Kdaj bodete pa razumeli, da je bil ta sél nepremišljen osel, ki ni poznal prvih...?“

„Z vašim dovoljenjem, gospodje“, prekinde don Rodrigo, ki ni maral, da bi se bilo vprašanje preveč zavleklo, „prepustimo razsodbo očetu Cristoforu; njegovi sodbi se udajmo!“

„Dobro, izbornó“, reče grof Attilio, kateremu je bilo zelo všeč, da ta viteški prepir odloči menih. Sodnik pa, ki se je vedno bolj razgreval radi vprašanja, se le težko pomiri in zategne obraz, kakor bi hotel reči: otročarije!

(Dalje prih.)

Pozor! Kdor hoče imeti čisto, bele in zdrave zobe, naj rabi zobozdravka dr. R. Friana ustno vodo z novm antiseptikom, ki zabrani vsako gnjilobo zob. Steklenica zadoščujoča za celo leto se dobiva za 2 K pri Ervinu Burdychu, lekarju v Škofji Loki.

Čisto medicin. ribje olje.

Deželna lekarna

pri Mariji Pomagaj

Čubar, Primorsko, septembra 1899.

Blag. g. **Milan Levstek**, lekarnar v Ljubljani. Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenljivega dobrog in pristnog **medicinskega ribjog olja**, katerega že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gl. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

936 9 **Anton Ožbolt**, trgovec in posestnik. Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gl. 50 kr. Razpošilja vsak dan z obratno pošto **dež. lekarna pri Mariji Pomagaj** Mr. Ph. M. Laustaka v Ljubljani

Umrli so:

30. januarja. Albin Mittermajer, tov. delavca sin, 5 mes. Križevniške ulice št. 7. bronchitis capillaris. — Marija Hartman, uradnikova vdova, 77 let, Radeckega cesta 11. degeneratio omenti hepatis.

1. februarija. Rudolf Gerčar, stražnikov sin, 2 l. Kapiteljske ulice 11. croup.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
1.	9. zveč.	734,5	16	brezv.	jasno	
2.	7. jut.	732,9	13	sl. svzh.	oblačno	25
	2. popol.	732,2	3,4	sl. jug	dež	
3.	9. zveč.	731,6	2,2	sl. sever	dež	
4.	7. jut.	731,0	1,4	sl. jvzh.	dež	12,1
	2. popol.	731,6	3,3		oblačno	

Srednja temperatura sobote 1,9°, normale: — 1,6°. Srednja temperatura nedelje 2,3°, normale: — 1,5°.

Vabilo

na

VI. redni občni zbor

I. ljublj. delav. konsumnega društva

kateri se vrši

dne 18. februarija 1900

ob 9. uri dopoldne

v društvenih prostorih, Kongresni trg št. 2.

Vspored:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Odobritev računov.
5. Volitev odbornikov, namestnikov, nadziralnega odseka in njega namestnikov.
6. Sprememba pravil § 37.
7. Razni nasveti, pri katerih se pa opozarja na § 27. lit. k zadržnih pravil.

K obilni udeležbi vabi

87 1-1 **predstojništvo.**

VABILO

na

občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Stari Loki

registr. zadruge z neomejeno zavezo“,

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 18. februarija 1900

ob 3. uri popoldne

v posojilničnih prostorih v Stari Loki.

Vspored:

1. Poročilo načelstva
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za leto 1899.
4. Volitev načelstva in pregledovalca in njega namestnika.
5. Razni nasveti.

V Stari Loki, dne 2. februarija 1900.

91 1 1

Načelstvo.

Oddati je s 1. majem

lepo stanovanje

v I. nadstropji s petimi sobami in pritliklinami. Eventuelno se lahko deli v dvoje stanovanj z dvema sobama.

Istotam je oddati takoj ali s 1. majem

lepo podstrešno stanovanje

z dvema sobama in pritliklinami.

Natančneje pové hišni gospodar **Alojzij Vodnik**, kamnosek, v Kolodvorskih ulicah v Ljubljani

88 1-1

Sveži

pustni krofi

in

potvice

se dobé pri

5 6

Jakobu Zalazniku
na Starem trgu.

Gostilna s pekarijo

v neki večji farni vasi na Dolenjskem, z
lepimi velikimi prostori in z veliko napo-
ljeno ledenico, se pod ugodnimi pogoji
daje na račun ali pa v najem.

Več pové 80 3-2

A. Kališ,

zavod za posredovanje služb
v Ljubljani, Jurčičev trg.

Služba cerkovnika in organista

je v Laporji pri Slov Bistrici do
15. februarja razpisana. Oziralo se
bo posebno na take Cecilijance, ki morejo
voditi tudi večje zборе. — Plača dobra.

81 2-2 Cerkevno predstojništvo.

Piinati ošeki za sražanje parketnih tal
dobé se pri tvrdki
BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 223 24 11-9

Lepo, večje stanovanje

z razgledom v „Zvezdov“, v I nadstropju
se oddá za mesec majnik na Kongres-
nem trgu št. 5. 79 3-2

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prani
sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, po-
manjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje
prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi.
Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki,
je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fos-
forno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri
slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.
Cena steklenici 1 gl. 25 kr., po pošti 20 kr.
več za zavijanje.

Prosimo, da se
vedno izrecno zahteva Her-
babny-jev apneno-že-
lezni sirup. Kot znak iz-
vora se nahaja v steklu in
na zamašku ime „Her-
babny“ vtisnjeno z vzviše-
nimi črkami in nosi vsaka
steklenica poleg stoječo
uračno registrovano varstveno znamko, na
katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče 107 (20-13)
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.
V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani
in drugod.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka. ka-
teri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potreb-
nega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati),
ter se dobi za predplačilo 1 gl. 50 kr., po pošti
10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri Jožefu
Valenčiču na Dunaju, III., Hauptstrasse 84,
3. Stiege, II. Stock, Th. 38.

Založnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in
čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana,
knjig je malo več. 1000 10

Domača umetnost! Podobarski in pozlatarski atelje ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani Kolodvorske ulice šte. 22 v hiši gospé Wessner-jeve 60 52-4

se priporoča predstavi
duhovščini in cerkve-
nim predstojništvom v
naročila za izvrševanje
vsakovrstnih strogo
umetniško izvršenih

lesenih

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

ed kamena, gipsa

ali lesa itd.

Utarne skupine

iz različnega ma-
terijala.

Priznana umetniško
dovršena dela!

Priznana pisma
se na razpolago.

Domača

tvrdka!

Krepek deček, sin
poštenih starišev, sprejme se takoj kot

učenec

v špecerijsko prodajalnico. — Kje. pové
upravnštvo „Slovenca“. 77 3-3

Varstvena znamka: Sldro.
LINIMENT. CAPSICI COMP.
iz lekarn Richter-jeve v Pragi,
priznana izvrstno bolečine olaj-
šujoče mazilo je dobilo steklenica po
40 kr., 70 kr. in 1 gl. v vseh lekarnah.
Zahteva naj se to 509 15-15
sploh priljubljeno domače zdravilo
vedno le v izvornih steklenicah z našo
varstveno znamko „sldro“ iz Richter-
jeve lekarni ter sprejme iz previdnosti
le v steklenicah s to varstveno znamko
kot pristni izdelek.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5.

Kovačnica

s potrebnim orodjem in čednim stanovanjem
daje se takoj v najem oženjenemu, prav
izvežbanemu kovaču.

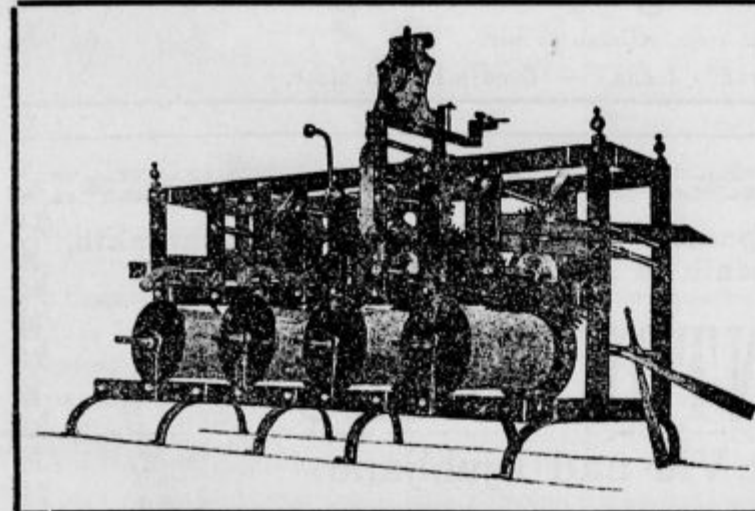
Natančnejše poizve se pri g. K. Lenčetu
na Lavreci pri Ljubljani. 24 4

Ovsena kaša.

Ovseno pšeno, ovsena moka in ovseni puh
(kakor Quaker Quats) izdeluje iz Smrečinega
gorskega ovsa, priznana najboljšega na
svetu, ondodno prodajalno društvo.

5 klg. poštni zavojček: kaša in puh K 4-40,
ovseno pšeno in moka K 4-20, vse štiri vrste
odbrane K 4-30. Po železnici od 25 klg. više
(tudi odbrano) dosta ceneje in sicer od 62 do
in 68 h za klg. po daljavi. 110 26-6

Glavna zaloga Smrečine gorske prodajalne
družbe za Avstro-Ogersko:
LEOPOLD HEISS, Dunaj, IV/1, Wiedner Hauptstrasse 56.

Bogdan Oblak,

urar

na Vrhniki pri Ljubljani.

se najljubše priporočam

za napravo novih ali po-

pravo starih stolpnih ur.

Moje ure so iz najboljšega blaga
in posebno trpežnega dela. Izde-
lujem jih po najnovejšem in naj-
boljšem načinu, in ker so mate-
matično natančno uravnane, ka-
žejo čas tako točno, da jih ni
treba regulovati. 51 25-3

Cene so nizke. Jamstvo 5 let.
Proracuni na zahtevo brezplačne.

Št. 2488.

Razglas.

68 3-3

Rešilna postaja v „Mestnem domu“ izročila se je svojemu namenu. — Le-ta bode posredovala na
zahtevanje pri vsaki nezgodi v mestnem okrožju, skrbela za prvo zdravniško pomoč in za prevoz ranjenecv v
tukajšnje bolniške zavode, ali pa v njihova stanovanja, prevažala pa tudi na zahtevanje druge bolnike —
izimši one, ki imajo nalezljive bolezni — v bolniške zavode ali pa iz njih.

V slučajih potrebe poslučuje naj se p. n. občinstvo telefona, kjer je poklicati št. 25 (mestna glavna poli-
cijska stražna), ali pa naj po kakem drugem najkrajšem potu obvesti mestno stražnico v „Mestnem domu“.

Poleg rešilne postaje uredila se je v „Mestnem domu“ tudi **zdravniška ordinacijska soba**. Tu
bodeta odslej gg. mestna zdravnik brezplačno ordinovata za uboge in sicer vsak dan — izimši nedelje in
praznike — od 9. do 10. ure dopoldne in pa od 1. do 2. ure popoldne.

To se naznanja s pozivom, da se v ubožci, ki imajo pravico do brezplačnega dohivanja zdravil in do
brezplačne zdravniške pomoči, obračajo v slučajih potrebe semkaj ob gori navedenih urah

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 20. januarja 1900.

Dobiva se povsod.

927 (36-8)

Sarg's Kalodont.

Najboljše in najcenejše sredstvo za čiščenje zob.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji cenil
bandera in vso drugo obleko.

Precažite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štvo in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 250 52-48

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

Za želodec

Iz lekarn B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki
poživlja okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi,
ureja želodčevo delavnost prav zanesljivo.
Velika stekl. 1 gl., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdra-
vilo, katero rane čiste ohrani, vnetje in
bolečine lajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

varilo! Na vseh delih zavitka
je pristavljena postavno vpi-
sana varstvena znamka.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“, c. kr. dvor. zal., v Pragi,

Mala strana, vogel Spornerejeve ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnarjih: G. Piccoli, Ub. pl. Trnkoczy, M. Mardetschlager,
J. Mayer, ter v vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske 760 26-11

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje hranilne vloge

4 (2)

41 6-4

po 4%

in plačuje vrh tega rentni davek sama.

Cenj. gg. ženinom in nevestam

priporočam izredno veliko svojo zalogo
srebrnine in zlatnine, srebrnih in zlatih žepnih, stenskih ur,
budilnic, verižic, prstanov, uhanov, zapestnic

Dobiti je tudi **krasne namizne oprave** (žlice, vilice in noži) iz pravega in
kina-srebra, vse po najnižji tovarniški ceni.

Blago je solidno, oblika predmetov najnovejša. — Ceniki so zastoj na razpolago.
V obilni obisk se najljubšeje priporoča

Fr. Čuden

učar v Ljubljani, na velikem trgu nasproti rožnata.

Kolesa Styria-model 1900
so vže v zalogi.

Advokat dr. M. Hudnik

72 (10-3)

naznanja s tem,

da je premestil svojo pisarno iz Gospodskih ulic

na Kongresni trg št. 14

v Souvanovo hišo, tik nunske cerkve.

Pristne barske zlahtne
žvgojce kanarčke
(Klingelrolle, Hohlklingel, Hohl-
chockelrolle, Hohlroile, Tu, Tu
Tu-Pfeifen, Krotte), kakor tudi barske samice razpo-
lita s postnim povzajem in jamci za dobre pevce in
in živi prihod. Kar ne ugaja, se v teku 8 dni nazaj
vzame. 67 4-4

Franc Garbas sv. Florijana ulice 3, Ljubljana.
Ceniki so brezplačno na razpolago.

Franc Zupan,

v Ljubljani, Valerijev trg št. 4,

priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za
**izdelovanje vsakovrstnih moških
in ženskih vlasulj**

do najfinejšega izdelka. — Nadalje vsa
umetna pletenja in kite iz lepih las.
Postrežba natančna. 49 48-6

„The Mutual“, zavarovalna družba za življenje v New-Jorku.

Popolnoma vzajemna.

Police so po preteku 2 let nespodbijalne in po preteku
3 let nezapadljive.

Konečne številk balance za l. 1898:

Denarno stanje	1.369.576.693-29	kron
Zavezan sti na račun lastnikov polic	1.150.168.487-79	»
Prebitek na račun lastnikov polic	219.408.205-50	»
Zavarovalno stanje všteti telesne rente	4.795.509.175-81	»
Dohodki leta 1898	299.660.000—	»

Rezerve premij avstrijskih zavarovancev založene so v avstrijski zlati
renti pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Letne dividende. — V polici sami zalamčena posojila in
odkupi v gotovini.

Pojasnila, prospekte itd. daje 858 26-8

generalno zastopstvo za Krañjsko
v Ljubljani, Frančiškanske ulice št. 16, II. nadstr.

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečastiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem **birete, cingulum** in vsakovrstne šemise, s
kakor tudi **vsa druga v to stroko spadajoča dela**
natančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me blagovoli počastiti s
cenjenti naročili, zagotavljam, da bodem vedno skrbel, da
izvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno
krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.

86 1

Zunanji naročila točna. — Cene primerno nizke.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-tiskarskih,
stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi **cerkvene svetilnice ali stalnice**, dve po: iz kosi-
tarija 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka
40, 50 gld.; **obhajilne svetilnice** iz kositarja po 2 gld., iz medenine
po 5, 8, 10 gld.; **pušice z zvončki** za pobiranje milošćine, iz kositarja po
gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.; **štedilna železna ognjišća**, vsa železna
in tudi razna za vzidanje. 20 5

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napajevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališća itd. — S krtevo
zvonikov prevzema ob jednem tesarska dela.

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menarica, borzno posredovanje, posojila n. vred-
nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
984 19 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I. Herrengasse 12.

Glavnice v akcijskih 20.000.000 K.

Reservni zaklad nad 7.500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Piznu, Budojevicah, Pardubicah,
Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 1. februarija.

Skupni državni dolg v notan	99-75
Skupni državni dolg v srebru	99-55
Avstrijska zlata renta 4%	99-15
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98-95
Ogerska zlata renta 4%	98-05
Ogerska krona renta 4%, 200	94-45
Avstro-ogerske bančne deince, 600 gld.	131-80
Kreditne deince, 160 gld.	235—
London vista	242-25
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. veli	118-10

20 mark	24-62
20 frankov (napoleonor)	19-23
Italijanski bankovci	89-0
C. kr. cekini	11-39
Dne 1. februarija	
3-2% državne srečke l. 1851, 250 gld.	160—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	2-0-50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97-80
Time srečke 4%, 100 gld.	140-50
Dunavske vravnjavne srečke 5%	257—

Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	107-50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96-10
Prijocitelne obveznice državne železnice	87-50
južne železnice 3%	69-80
južne železnice 5%	100-70
dolenjskih železnice 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 gld.	393-50
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	350—
Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gld.	42-60
Ogerskega	22-50
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	13-50
Rudolfove srečke, 10 gld.	59—

Salmove srečke, 40 gld.	173—
St. Genois srečke, 40 gld.	—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	178—
Ljubljanske srečke	49—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	124—
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	287-30
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	77—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	25—
Splošna avstrijska stavbna družba	98-50
Montaška družba avstr. plan.	271-85
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	301—
Papirnih rubljev 100	255-50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako borzno.
Kulobina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnica dolinska družba

„M E R C U R“

I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strohegasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosede kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.